

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Praktična primjena Zakona o zaštiti ličnih podataka sa posebnim osvrtom na obaveze službenika za zaštitu ličnih podataka i smjernice za izradu akata

***Predavači: dipl. pravnik Nedžmija Kukrićar
dipl. iur. Marijana Sentić***

Banjaluka, 9.12.2025.godine

Obaveze kontrolora podataka –Službenik za zaštitu ličnih podataka

- Kontrolor određuje službenika za zaštitu ličnih podataka
- Obavezno:
 - ✓ Ako obradu vrši javni organ, osim sudova koji postupaju u okviru sudske nadležnosti
 - ✓ Ako se osnovne djelatnosti kontrolora sastoje od postupaka obrade koje, zbog svoje prirode, obima ili svrhe zahtijevaju redovno praćenje pojedinca
 - ✓ Djelatnost kontrolora se sastoji od opsežne obrade posebne kategorije podataka na osnovu člana 11. ovog zakona i ličnih podataka u vezi s krivičnom osuđivanosti i krivičnim djelima iz člana 12. ovog zakona.

Obaveze kontrolora podataka – Službenik za zaštitu ličnih podataka

- Grupa privrednih subjekata može imenovati jednog službenika za zaštitu ličnih podataka uz uslov da je službenik za zaštitu ličnih podataka lako dostupan iz svakog sjedišta ili poslovnog nastana.
- Ako je kontrolor podataka ili obrađivač javni organ, za više takvih organa može se imenovati jedan službenik za zaštitu ličnih podataka, uzimajući u obzir njihovu organizacionu strukturu i veličinu.
- Kada je to propisano posebnim zakonom, udruženje i drugi organ koji predstavlja kategoriju kontrolora podataka ili obrađivača, moraju imenovati službenika za zaštitu ličnih podataka koji može obavljati poslove u ime tih udruženja i drugih organa.

Obaveze kontrolora podataka –Službenik za zaštitu ličnih podataka

- Službenik za zaštitu ličnih podataka imenuje se na osnovu njegovih stručnih kvalifikacija, a posebno stručnog znanja o pravu i praksi u oblasti zaštite ličnih podataka i sposobnosti obavljanja zadatka iz člana 41. ovog zakona.
- Službenik za zaštitu ličnih podataka može biti zaposlen kod kontrolora podataka ili obrađivača ili može obavljati poslove na osnovu **ugovora o djelu.**
- Kontrolor podataka ili obrađivač objavljuje kontakt-podatke službenika za zaštitu ličnih podataka i dostavlja ih Agenciji.

Obaveze kontrolora podataka – Službenik za zaštitu ličnih podataka

- Kontrolor podataka i obrađivač osiguravaju da službenik za zaštitu ličnih podataka bude na odgovarajući način i blagovremeno uključen u sva pitanja koja se tiču zaštite ličnih podataka.
- Kontrolor podataka i obrađivač podržavaju službenika u izvršavanju zadatka, pružajući mu potrebna sredstva za izvršavanje i ostvarivanje pristupa ličnim podacima i postupcima obrade, kao i za održavanje njegovog stručnog znanja.
- Kontrolor podataka i obrađivač osiguravaju da službenik ne prima nikakve instrukcije pri obavljanju svojih zadatka. Kontrolor podataka ili obrađivač ne može ga razriješiti dužnosti ili kazniti zbog toga što obavlja svoje zadatke. Službenik za zaštitu ličnih podataka odgovara neposredno najvišem nivou rukovodstva.
- Službenik za zaštitu ličnih podataka može obavljati i druge zadatke i dužnosti. Kontrolor podataka ili obrađivač osigurava da ti zadaci i dužnosti ne dovedu do sukoba interesa.

Zadaci službenika za zaštitu ličnih podataka

- informisanje i savjetovanje kontrolora podataka ili obrađivača i zaposlenih koji obavljaju obradu o njihovim obavezama iz ovog zakona i drugih zakona kojima se propisuje zaštita ličnih podataka;
- praćenje poštivanja Zakona o zaštiti ličnih podataka i drugih zakona kojima se propisuje zaštita ličnih podataka;
- politika kontrolora podataka ili obrađivača u vezi sa zaštitom ličnih podataka, uključujući i podjelu odgovornosti, podizanje svijesti i osposobljavanje zaposlenih koji učestvuju u radnjama obrade;
- pružanje savjeta, kada je to zatraženo, u vezi s procjenom uticaja na zaštitu ličnih podataka i praćenje njenog izvršavanja;
- saradnja sa Agencijom i djelovanje kao kontakt-tačka za Agenciju o pitanjima koja se tiču obrade, što uključuje i prethodno savjetovanje

Dokumentacija za usklađivanje sa Zakonom

• **Kodeks ponašanja**

Na osnovu člana 42. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 12/25,), Upravni odbor , direktor, ministar...., d o n o s i

KODEKS PONAŠANJA U.....

(Predmet Kodeksa ponašanja)

- Kodeksom ponašanja, upropisuje se pravila i procedure s ciljem pravilne primjene Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sužbeni glasnik RS”, broj:12/25), (u daljem tekstu: Zakon) i drugih propisa u vezi sa zaštitom i tajnošću ličnih podataka,
- Kodeks ponašanja u odnosi se na: zakonitu, pravičnu i transparentnu obradu; prikupljanje ličnih podataka; ostvarivanje prava nosioca podataka; primjenu odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera; rizike za prava i slobode fizičkih lica; primjenu tehničke i integrisane zaštite ličnih podataka; smanjenje količine podataka, obim obrade i rokove čuvanja ličnih podataka, sigurnost ličnih podataka što uključuje pseudonimizaciju i enkripciju, te druge mjere kojima se osigurava odgovarajući nivo zaštite ličnih podataka; izvještavanje Agencije o povredama ličnih podataka i obavještavanje nosioca podataka o takvim povredama; prenos ličnih podataka izvan Bosne i Hercegovine; kao i druga prava i obaveze propisane Zakonom.

Dokumentacija za usklađivanje sa Zakonom

Kodeks ponašanja:

- II - Primjena osnovnih principa zakonite obrade ličnih podataka i obaveze kontrolora (Zakonitost, pravičnost, transparentnost, izvješavanje o povredama ličnih podataka, svrha obrade, mjera i obim, tačnost, rokovi za obradu).
- III. Prava nosioca podataka
 - Postupak po zahtjevu nosioca podataka
 - Ograničenja
- IV. Imenovanje službenika za zaštitu ličnih podataka (DPO)
- V. Prenos ličnih podataka u inostanstvo
- VI. Sigurnost podataka i
- VII. Završne odredbe

Dokumentacija za usklađivanje sa Zakonom

- **Preporuka** za izradu Kodeksa ponašanja:
 - Sačiniti obrazac izvještaja kojim se Agencija obavještava o povredi ličnih podataka i
 - Sačiniti obrazac obavještenja nosioca o povredi ličnih podataka

Navedeni obasci da budu sastavni dio Kodeksa.

- Odluka o videonadzoru- na osnovu člana 57. stav (4) Zakona donosi se odluka kojom se uspostavlja sistem videonadzora usa sjedištem u definiše njegova svrha i opravdanost, te određuju pravila prikupljanja, obrade, načina korištenja i davanja prikupljenih podataka, kao i način i rokovi čuvanja podataka, odnosno, prikupljenog video materijala.
- Saglasnost- ako je pravni osnov za obradu ličnih podataka – kontrolor mora dokazati da je nosilac dao saglasnost za obradu njegovih ličnih podataka – preporuka je da se sačini obrazac punomoći u koji će se unositi potrebni podaci nosioca ličnih podataka koji daje saglasnost.

Ugovor između kontrolora i obrađivača

- Ako se obrada ličnih podataka obavlja u ime kontrolora podataka, kontrolor koristi isključivo obrađivača koji u dovoljnoj mjeri garantuje primjenu odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera;
- Obradač ne smije angažovati drugog obrađivača bez prethodnog posebnog ili opšteg pisanog odobrenja kontrolora podataka;
- Obrada koju obavlja obrađivač uređuje se ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu sa zakonom koji obavezuje obrađivača prema kontroloru podataka, u kojem se navode predmet i trajanje obrade, priroda i svrha obrade, vrsta ličnih podataka i kategorija nosioca podataka, kao i obaveze i prava kontrolora podataka;

Ugovor između kontrolora i obrađivača

- Ugovorom se propisuje da je obrađivač dužan da:
 - ✓ obrađuje lične podatke samo prema dokumentovanim uputstvima kontrolora podataka naročito u vezi sa prenosom podataka u drugu državu;
 - ✓ osigurava da su se lica ovlaštena za obradu ličnih podataka obavezala na poštivanje povjerljivosti ili da ih na poštivanje povjerljivosti obavezuje odgovarajući zakon;
 - ✓ preduzima sve potrebne mjere koje se odnose na sigurnost podataka (čl.34.)
 - ✓ da ne angažuje drugog obrađivača bez saglasnosti kontrolora, a ako ga angažuje, podobrađivač ima iste obaveze za zaštitu podataka kao one koje su navedene u ugovoru ili drugom pravnom aktu između kontrolora podataka i obrađivača;
 - ✓ pomaže kontroloru podataka da odgovori na zahtjeve za ostvarivanje prava nosilaca ličnih podataka;
 - ✓ po izboru kontrolora podataka, briše ili vraća kontroloru podataka sve lične podatke nakon završetka pružanja usluga;

Obaveze kontrolora podataka

Politika privatnosti:

- Omogućava transparentnije poslovanje
- Korisnicima sajta daje veću kontrolu u vezi njihovih ličnih informacija
- Pomaže u izgradnji povjerenja između vlasnika platforme i korisnika - odnos u kojem strane znaju šta mogu očekivati od druge
- Nastaje u postupku usklađivanja poslovanja sa ZZLP/GDPR ili u postupku regulacije sajta/aplikacije
- Profilisani sajt - potreban profil korisnika-identifikacija
- Neprofilisani sajt - vlasnik sajta ima podatke o trenutnom korišćenju sajta bez identifikacije korisnika
- Različite funkcije site-a – informativna, komunikativna, evidentiranje (profil), kontaktiranje (newsletter), prodaja... Utiču na obim podataka
- **Politika privatnosti može biti:**
 - Ugovor – Potreban prihvatanje druge strane – Aktivnom radnjom
 - Izjava
- Prihvatanje prije davanja podataka, iskazana na vidnom mjestu na dnu teksta, prihvatanje aktivnom radnjom

Politika kolačića

- **cookie** ili **kolačić** je jednostavna **tekstualna datoteka** koja se čuva u veb-pregledniku dok korisnik pregleda neki veb-sajt.
- male datoteke koje veb sajtovi šalju na vaš računar ili mobilni uređaj kada pristupite njima
- **Po trajanju postoje dvije velike grupe-Sesijski i trajni kolačići**
 - **Sesijski kolačići** postoje samo dok se pregledava sajt i nestaju kada se isti zatvori (samo u realnom vremenu);
 - **Trajni kolačići** pohranjuju stanja u srednjoročnom periodu. Koriste se za autentifikaciju (kako bi se spriječilo da se prijavljujete svaki put) i za praćenje višestrukih pristupa radi pamćenja sklonosti ili analize korištenja. Njihov datum isteka trebao bi biti u skladu sa njihovom svrhom;
- **Po porijeklu, postoje kolačići prve strane i kolačići treće strane:**
 - **Kolačiće prve strane** kreira web-stranica koju posjećujete i obično se koriste za interne funkcije,
 - **Kolačiće trećih strana** pružaju vanjski pružaoci usluga (oglašavanje, analitika),

Videonadzor-Odluka o videonazoru

- Praćenje određenog prostora putem videonadzora dopušteno je samo ako je to nužno za zaštitu lica i imovine i ako ne prevladaju interesi nosioca podataka;
- Videonadzorom mogu biti obuhvaćeni samo prostori ili dijelovi prostora čiji je nadzor nužan radi postizanja svrhe - zaštita lica i imovine;
- Uspostavljanje videonadzora javno dostupnih objekata velikih površina, kao što su sportski objekti, zabavni centri, tržišni centri ili parkirališta, ili vozila javnog prevoza, dopušteno je isključivo s ciljem zaštite života, zdravlja i slobode lica, kao i imovine;
- Kontrolor podataka dužan je da, kod sistema videonadzora javno dostupnih objekata bilježi zapise o upotrebi sistema i da ih čuva najmanje **12 mjeseci**. Zapisi omogućavaju da se utvrdi datum i vrijeme, te identitet lica koje je izvršilo uvid u sistem videonadzora;
- Praćenje javnih prostora putem videonadzora dopušteno je samo ako je to propisano posebnim zakonom.

Videonadzor-Odluka o videonadzoru

- Kontrolor podataka koji obavlja videonadzor dužan je donijeti odluku koja će sadržavati pravila obrade s ciljem poštivanja prava na zaštitu privatnosti i ličnog života nosioca podataka, ako videonadzor nije propisan zakonom;
- Kontrolor podataka dužan je na vidnom mjestu istaći oznaku o videonadzoru;
- Oznaka o videonadzoru sadrži sljedeće informacije: da je prostor pod videonadzorom, podatke o kontroloru podataka, odnosno obrađivaču i kontakt-podatke putem kojih nosilac podataka može ostvariti svoja prava. Oznaka treba biti vidljiva najkasnije prilikom ulaska u vidokrug snimanja.
- Za uspostavljanje videonadzora u stambenim, odnosno poslovno-stambenim zgradama potrebna je saglasnost suvlasnika koji čine najmanje $\frac{2}{3}$ suvlasničkih dijelova. Videonadzorom se može obuhvatiti samo pristup ulasku i izlasku iz stambene zgrade, te zajedničke prostorije u stambenim zgradama.

Odabir podataka, pravni osnov i svrha obrade

- podaci moraju biti prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama;
- podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je neophodno u odnosu na svrhe za koje se obrađuju;
- podaci moraju biti tačni i prema potrebi ažurirani. Moraju se preduzeti sve razumne mjere kako bi se osiguralo da lični podaci, koji nisu tačni, imajući u vidu svrhe u koje se obrađuju, budu bez odgađanja izbrisani ili ispravljeni;
- podaci moraju biti čuvani u formi koja omogućava identifikaciju nosioca podataka i to ne duže nego što je potrebno u svrhe u koje se lični podaci obrađuju.

Odabir podataka, pravni osnov i svrha obrade

- Obrada ličnih podataka je zakonita samo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:
 - ✓ ako je nosilac podataka dao saglasnost za obradu svojih ličnih podataka u jednu ili više posebnih svrha;
 - ✓ ako je obrada neophodna radi izvršenja ugovora u kojem je nosilac podataka ugovorna strana ili radi preduzimanja radnji na zahtjev nosioca podataka prije zaključenja ugovora;
 - ✓ ako je obrada neophodna radi poštovanja pravnih obaveza kontrolora podataka;
 - ✓ ako je obrada neophodna radi zaštite ključnih interesa nosioca podataka ili drugog fizičkog lica;
 - ✓ ako je obrada neophodna za izvršenje zadatka koji se obavlja u javnom interesu ili u okviru izvršavanja službenih ovlaštenja kontrolora podataka;
 - ✓ ako je obrada neophodna zbog legitimnih interesa kontrolora podataka ili treće strane, osim kada nad tim interesima pretežu interesi ili osnovna prava i slobode nosioca podataka

Obaveze kontrolora podataka

- Tehničke i organizacione mjere –postupanje u skladu sa Zakonom i dokaz postupanja
- Tehnička i integrisana zaštita podataka (Privacy by Design, Privacy by Default)-pseudonimizacija, enkripcija, smanjenje količine podataka, zajednički kontrolor, predstavnik kontrolora, obrađivač itd.
- Obradivač obavlja obradu u ime kontrolora - uređuje se ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu sa zakonom koji obavezuje obrađivača prema kontroloru podataka, **Novina je odgovornost obrađivača**
- Evidencija o obradi ličnih podataka
- Izvještavanje Agencije o povredi ličnog podatka
- Obavješćavanje nosioca podataka o povredi ličnog podataka

Tehničke i organizacione mjere

- Kontrolor podataka dužan je primijeniti odgovarajuće tehničke i organizacione mjere imajući u vidu prirodu, obim, okolnosti i svrhe obrade, kao i rizike različitih nivoa vjerovatnoće i ozbiljnosti za prava i slobode fizičkih lica, kako bi osigurao da se obrada obavlja u skladu s ovim zakonom i kako bi to mogao dokazati. Mjere se povremeno moraju ažurirati.
- Mjere su proporcionalne u odnosu na aktivnosti obrade, uključuju provođenje odgovarajućih politika zaštite podataka od kontrolora podataka.
- Poštivanje odobrenih kodeksa ponašanja ili odobrenih mehanizama certifikacije može služiti kao elemenat za dokazivanje usklađenosti sa obavezama kontrolora podataka.

Tehnička i integrisana zaštita podataka

- Kontrolor podataka, prilikom određivanja sredstava obrade i pri samoj obradi, primjenjuje odgovarajuće tehničke i organizacione mjere, poput pseudonimizacije, za omogućavanje djelotvorne primjene principa zaštite podataka, kao što je smanjenje količine podataka, te uključivanje zaštitnih mjera u obradu kako bi se ispunili zahtjevi iz zakona i zaštitila prava nosioca podataka.
- Kontrolor podataka primjenjuje odgovarajuće tehničke i organizacione mjere kojima se osigurava da integrisanim načinom budu obrađeni samo lični podaci koji su neophodni za svaku posebnu svrhu obrade. Ta obaveza primjenjuje se na sve prikupljene lične podatke, obim njihove obrade, rok njihovog čuvanja i njihovu dostupnost.
- Odobreni mehanizam certifikacije može služiti kao element za dokazivanje usklađenosti sa naprijed istaknutim zahtjevima.

Izvještavanje Agencije o povredi ličnih podataka

- Kontrolor podataka dužan je o povredi ličnog podatka bez nepotrebnog odgađanja a najkasnije u **roku od 72 sata nakon saznanja za tu povredu**, obavijestiti Agenciju o povredi ličnog podatka, osim u slučaju ako je vjerovatno da ta povreda neće ugroziti prava i slobode fizičkog lica. Ako izvještavanje nije izvršeno u roku od 72 sata, kontrolor podataka dužan je Agenciji navesti razloge za kašnjenje.
- Kontrolor podataka dokumentuje svaku povredu ličnog podatka, uključujući i činjenice u vezi sa povredom ličnog podatka, njene posljedice i mjere preduzete za otklanjanje štete. Dokumentacija iz ovog stava omogućava postupanje Agencije u konkretnom slučaju

Obavještanje nosioca podataka o povredi ličnog podatka

- Kontrolor podataka dužan je bez odgađanja pisanim putem obavijestiti nosioca podataka o povredi ličnog podatka, ako je vjerovatno da će povreda ličnog podatka uzrokovati visok rizik za prava i slobode fizičkog lica;
- U obavještenju, jasnim i jednostavnim jezikom, kontrolor opisuje prirodu povrede ličnog podatka;
- Obavještanje nosioca podataka nije obavezno ako je kontrolor podataka preduzeo odgovarajuće tehničke i organizacione mjere zaštite i te mjere su primijenjene na lični podatak u vezi sa kojim je došlo do povrede;
- ako je kontrolor podataka preduzeo naknadne mjere kojima se osigurava da više ne dođe do visokog rizika za prava i slobode nosioca podataka;
- ako bi to zahtijevalo neproporcionalan napor, mora se objaviti javno saopštenje ili se preduzeti slična mjera kojom se nosioci podataka obavještavaju na jednako djelotvoran način.

Evidencija o obradi ličnih podataka

- Svaki kontrolor podataka i predstavnik kontrolora podataka, vodi evidenciju aktivnosti obrade za koje je odgovoran;
- Evidencija sadrži naročito: ime i kontakt-podatke kontrolora podataka i službenika za zaštitu ličnih podataka; svrhe obrade, opis kategorija nosilaca podataka i kategorija ličnih podataka; prenos podataka u drugu državu, rokove čuvanja/brisanja, opis tehničkih i organizacionih sigurnosnih mjera i dr.
- Obaveza vođenja evidencija ne primjenjuje se na privredne subjekte ili organizaciju u kojoj je zaposleno manje od 250 lica, osim
- kada postoji vjerovatnoća da će obrada koju obavlja predstavljati visok rizik za prava i slobode nosioca podataka, ako obrada nije povremena ili ako obrada obuhvata posebne kategorije podataka iz člana 11. stav (1) ovog zakona, ili su u pitanju lični podaci koji se odnose na krivičnu osuđivanost i krivična djela (čl.12.).

Obaveze kontrolora podataka

- **Procjena uticaja**- ako postoji vjerovatnoća da će obrada prouzrokovati visok rizik za prava i slobode fizičkih lica, kontrolor prije obrade provodi procjenu uticaja
 - ✓ Procjena je obavezna u slučaju : sistemske i obimne obrade zasnovane na automatizovanoj obradi
 - ✓ Obimne obrade posebnih kategorija ličnih podataka
 - ✓ Obimnog sistemskog praćenja javno dostupnog područja
- Procjena obuhvata: opis predviđenih postupaka i svrha obrade
 - ✓ Procjena nužnosti i proporcionalnosti-procjena rizika za prava i slobode
 - ✓ Mjere predviđene za rješavanje rizika - praćenje i preispitivanje
 - ✓ Različite funkcije sajta - informativna, komunkativna, evidentiranje (profil), kontaktiranje (newsletter), prodaja – utiču na obim podataka

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

HVALA NA PAŽNJI

